

BN § 154

Remiss: Utkast till lagrådsremiss Stärkt skydd mot diskriminering i skola. (18/BN 0168)

Sammanfattning

I utkastet till lagrådsremiss Stärkt skydd mot diskriminering i skolan föreslås ändringar i diskrimineringslagen och skollagen i syfte att stärka skyddet mot diskriminering för barn och elever. Förslagen innebär att Skolinspektionen får rätt att som part föra talan om diskrimineringsersättning för en enskild i skollagsreglerad verksamhet. Skolinspektionen ska också kunna ta emot och utreda anmälningar om diskriminering på ett effektivt sätt. Vidare föreslås att tillsynen över diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder mot diskriminering när det gäller verksamhet enligt skollagen flyttas från Diskrimineringsombudsmannen till Skolinspektionen. Skollagens bestämmelser om tillsyn ska då tillämpas. I övrigt föreslås att bestämmelserna om diskriminering fortsatt ska regleras i diskrimineringslagen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2019.

Motala kommun är remissinstans i ärendet och har därmed möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till Kulturdepartementet senast den 11 oktober 2018.

Behandling av ärendet

Utöver ordföranden yttrar sig Elias Hallén (MP).

Beslutsunderlag

- Remiss: Utkast till lagrådsremiss Stärkt skydd mot diskriminering i skola.
- Yttrande över utkast till lagrådsremiss Stärkt skydd mot diskriminering i skolan (dnr Ku2018/01543/RS)
- Yttrande över utkast till lagrådsremiss Stärkt skydd mot diskriminering i skolan (dnr Ku2018/01543/RS)

Beslut

Bildningsnämnden antar bildningsförvaltningens skrivelse som sitt yttrande över utkast till lagrådsremiss ”Stärkt skydd mot diskriminering i skolan” och översänder yttrandet till Kulturdepartementet.

Expedieras till

Kulturdepartementet

Diarienummer 18/BN 0168

Yttrande över utkast till lagrådsremiss Stärkt skydd mot diskriminering i skolan (dnr Ku2018/01543/RS)

Sammanfattning

I utkastet till lagrådsremiss Stärkt skydd mot diskriminering i skolan föreslås ändringar i diskrimineringslagen och skollagen i syfte att stärka skyddet mot diskriminering för barn och elever. Förslagen innebär att Skolinspektionen får rätt att som part föra talan om diskrimineringsersättning för en enskild i skollagsreglerad verksamhet. Skolinspektionen ska också kunna ta emot och utreda anmälningar om diskriminering på ett effektivt sätt. Vidare föreslås att tillsynen över diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder mot diskriminering när det gäller verksamhet enligt skollagen flyttas från Diskrimineringsombudsmannen till Skolinspektionen. Skollagens bestämmelser om tillsyn ska då tillämpas. I övrigt föreslås att bestämmelserna om diskriminering fortsatt ska regleras i diskrimineringslagen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2019.

Motala kommun är remissinstans i ärendet och har därmed möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till Kulturdepartementet senast den 11 oktober 2018.

Förslag till beslut

Bildningsnämnden antar bildningsförvaltningens skrivelse som sitt yttrande över utkast till lagrådsremiss "Stärkt skydd mot diskriminering i skolan" och översänder yttrandet till Kulturdepartementet.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 30 januari 2014 att ge en särskild utredare i uppdrag att bland annat analysera hur samarbetet mellan Diskrimineringsombudsmannen och Skolinspektionen

fungerar och bedöma behovet av förändringar. Utredningen, som antog namnet Utredningen om bättre möjligheter att motverka diskriminering, överlämnade i december 2016 sitt betänkande Bättre skydd mot diskriminering (SOU 2016:87). Ett utkast till lagrådsremiss med förslag som avviker från betänkandet har nu tagits fram inom Regeringskansliet (Kulturdepartementet).

I utkastet till lagrådsremiss föreslås ändringar i diskrimineringslagen (2008:567) och skollagen (2010:800) i syfte att stärka skyddet mot diskriminering för barn och elever i sådan verksamhet som regleras i skollagen. Förslagen innebär att Skolinspektionen får rätt att som part föra talan om diskrimineringsersättning för en enskild som medger det i mål om diskriminering i skollagsreglerad verksamhet. Skolinspektionen ska också kunna ta emot och utreda anmälningar om diskriminering på ett effektivt sätt. När Skolinspektionen för talan om diskrimineringsersättning ska myndigheten också få föra annan talan för den enskilde om denna medger det. Vidare föreslås att tillsynen över diskrimineringslagens bestämmelser om aktiva åtgärder mot diskriminering när det gäller verksamhet enligt skollagen flyttas från Diskrimineringsombudsmannen till Skolinspektionen. Skollagens bestämmelser om tillsyn ska då tillämpas. I övrigt föreslås att bestämmelserna om diskriminering fortsatt ska regleras i diskrimineringslagen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2019.

Sammanfattning av förslag till yttrande

Bildningsförvaltningen, verksamhetsområde grundskola har i samråd med verksamhetsområde förskola och gymnasie/vuxenutbildning tagit fram ett förslag på yttrande över remissen. Förslaget till yttrande i sin helhet framgår av bilaga 1. Förvaltningen instämmer i stort i de förslag som lämnas men lämnar synpunkter enligt följande:

Motala kommun instämmer i förslaget att bestämmelserna om diskriminering ska hållas samman i en lagstiftning. Däremot anser kommunen att huvudmän och skolor ska kunna sammanföra kraven i Diskrimineringslag och Skollag till en samlad och mer effektiv arbetsprocess för att skyddet mot såväl diskriminering som kränkningar i skolan ska vara så kraftfullt som möjligt. Kommunen vill därför påtala vikten av att huvudmän och skolor ges ett utökat stöd i det praktiska arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling, till exempel allmänna råd.

Motala kommun instämmer i förslaget att elever och vårdnadshavare ska kunna anmäla fall som rör diskriminering såväl som annan kränkande behandling till Skolinspektionen och att även Skolinspektionen ska få föra talan om endast diskrimineringsersättning. Kommunen är däremot tveksam till förslaget att elever och vårdnadshavare ska kunna vända sig *både* till Skolinspektionen och Diskrimineringsombudsmannen vid anmälningsärenden. Kommunen anser att det hade varit tydligare för elever och vårdnadshavare om samtliga anmälningar som gäller skolan görs till Skolinspektionen i första hand. Skolinspektionen och DO hade därefter i samverkan kunnat avgöra från fall till fall vilken myndighet som är bäst lämpad att handlägga ärendet, för att säkerställa likvärdighet och effektivitet.

Motala kommun instämmer i förslaget att Skolinspektionen ska utöva tillsyn över arbetet mot diskriminering. Däremot är kommunen tveksam till om förslaget med en tillsynsmyndighet kommer att leda till någon betydande minskning av den administrativa bördan för huvudmän och personal, vilket framhålls i förslaget. Kommunen anser att förutsättningar för en minskad

administrativ börda för huvudmän och skolor är dels en mer sammanhållen arbetsprocess och dels ett mer omfattande stöd i det praktiska arbetet med aktiva åtgärder, till exempel allmänna råd.

Koppling till resultatmål

Resultatmål 03: Bildning för individen och samhällets utveckling

Uppföljning/återrapportering

Ingen uppföljning/återrapportering behövs av ärendet.

Johnny Thorén
Förvaltningschef

Kent Landoff
Verksamhetschef grundskola 7-9/grundsärskola

Bilaga: Yttrande över utkast till lagrådsremiss Stärkt skydd mot diskriminering i skolan (dnr Ku2018/01543/RS)

Beslutsexpediering

Kulturdepartementet

Godkänd av: Johnny Thorén
Titel: Förvaltningschef
Datum: 2018-09-03 11:18:18

Diarienummer 18/BN 0168

Yttrande över utkast till lagrådsremiss Stärkt skydd mot diskriminering i skolan (dnr Ku2018/01543/RS)

Beslutat av bildningsnämnden 2018-09-19 § XX

Sammanfattning

Motala kommun instämmer i förslaget att bestämmelserna om diskriminering ska hållas samman i en lagstiftning. Däremot anser kommunen att huvudmän och skolor ska kunna sammanföra kraven i Diskrimineringslag och Skollag till en samlad och mer effektiv arbetsprocess för att skyddet mot såväl diskriminering som kränkningar i skolan ska vara så kraftfullt som möjligt. Kommunen vill därför påtala vikten av att huvudmän och skolor ges ett utökat stöd i det praktiska arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling, till exempel allmänna råd.

Motala kommun instämmer i förslaget att elever och vårdnadshavare ska kunna anmäla fall som rör diskriminering såväl som annan kränkande behandling till Skolinspektionen och att även Skolinspektionen ska få föra talan om endast diskrimineringsersättning. Kommunen är däremot tveksam till förslaget att elever och vårdnadshavare ska kunna vända sig *både* till Skolinspektionen och Diskrimineringsombudsmannen vid anmälningsärenden. Kommunen anser att det hade varit tydligare för elever och vårdnadshavare om samtliga anmälningar som gäller skolan görs till Skolinspektionen i första hand. Skolinspektionen och DO hade därefter i samverkan kunnat avgöra från fall till fall vilken myndighet som är bäst lämpad att handlägga ärendet, för att säkerställa likvärdighet och effektivitet.

Motala kommun instämmer i förslaget att Skolinspektionen ska utöva tillsyn över arbetet mot diskriminering. Däremot är kommunen tveksam till om förslaget med en tillsynsmyndighet kommer att leda till någon betydande minskning av den administrativa bördan för huvudmän och personal, vilket framhålls i förslaget. Kommunen anser att förutsättningar för en minskad administrativ börda för huvudmän och skolor är dels en mer sammanhållen arbetsprocess och dels ett mer omfattande stöd i det praktiska arbetet med aktiva åtgärder, till exempel allmänna råd.

Yttrande

Avsnitt 5 Skyddet mot diskriminering på skolområdet behöver förstärkas

Diskrimineringslagen bör även fortsättningsvis vara sammanhållen

Motala kommun instämmer i förslaget att bestämmelserna om diskriminering ska hållas samman i en lagstiftning, oavsett samhällsområde. Däremot anser kommunen att för att skyddet mot såväl diskriminering som kränkningar i skolan ska vara så kraftfullt som möjligt, behöver huvudmän och skolor kunna sammanföra kraven i Diskrimineringslag och Skollag till en samlad och mer effektiv arbetsprocess.

Idag harmonierar bestämmelserna i de båda lagarna stor del, men de skiljer sig även åt till viss del vad gäller de formkrav som ställs på huvudmäns och skolors förebyggande och främjande arbete. Av Diskrimineringslagen framgår att utbildningsanordnare ska genomföra ett fortlöpande arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering som årligen ska dokumenteras, och i skollagen ställs krav på en årlig plan mot kränkande behandling. Kommunen vill därför påtala vikten av att huvudmän och skolor ges ett utökat stöd i det praktiska arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling, till exempel allmänna råd.

Avsnitt 6 Skolinspektionen ska få föra talan om diskrimineringsersättning

Motala kommun instämmer i förslaget att elever och vårdnadshavare ska kunna anmäla fall som rör diskriminering såväl som annan kränkande behandling till Skolinspektionen. Kommunen instämmer även i förslaget att Skolinspektionen ska få föra talan om endast diskrimineringsersättning. Förslagen möjliggör en enklare och mer sammanhållen ärendehantering för såväl individen som huvudmän.

Kommunen är tveksam till förslaget att elever och vårdnadshavare ska kunna vända sig *både* till Skolinspektionen och Diskrimineringsombudsmannen vid anmälningsärenden. Eftersom de båda myndigheterna arbetar på olika sätt vid anmälningsärenden finns en risk att ärenden kommer hanteras på olika sätt beroende på till vilken myndighet individen vänt sig. Kommunen anser att det hade varit tydligare för elever och vårdnadshavare om samtliga anmälningar som gäller skolan görs till Skolinspektionen i första hand. Skolinspektionen och DO hade därefter i samverkan kunnat avgöra från fall till fall vilken myndighet som är bäst lämpad att handlägga ärendet, för att säkerställa likvärdighet och effektivitet.

Avsnitt 7 Tillsynen över arbetet med aktiva åtgärder flyttas till Skolinspektionen

Motala kommun instämmer i förslaget. Eftersom Skolinspektionen idag har tillsyn över skolornas arbete mot kränkande behandling är det en naturlig del att samtidigt granska arbetet mot diskriminering. Det är viktigt att arbetet mot diskriminering uppmärksammas i samma omfattning som skolans övriga verksamhet. En helhetstillsyn kommer att underlätta såväl huvudmannens som skolornas kvalitetsarbete.

Däremot är kommunen tveksam till om förslaget med en tillsynsmyndighet kommer att leda till någon betydande minskning av den administrativa bördan för huvudmän och personal. Kommunen anser att förutsättningar för en minskad administrativ börda för huvudmän och skolor är dels en mer sammanhållen arbetsprocess och dels ett mer omfattande stöd i det praktiska arbetet med aktiva åtgärder, till exempel allmänna råd.

Avsnitt 9.7 Konsekvenser för barn och unga samt utbildningsanordnare

Motala kommun ser positivt på förslaget att ha en sammanhållen lagstiftning mot diskriminering, att även Skolinspektionen kan utreda ärenden om diskriminering och att all tillsyn av skolan samlas hos Skolinspektionen. Det kommer underlätta för kommunen att ha en myndighet att vända sig till i frågor som rör såväl diskriminering som annan kränkande behandling.

Förslaget kan under de förutsättningar som lyfts fram ovan - en mer sammanhållen arbetsprocess och ett mer omfattande stöd i det praktiska arbetet med aktiva åtgärder – minska den administrativa bördan och ge bättre förutsättningar för skolhuvudmän och verksamheter att organisera ett mer samlat och systematiskt kvalitetsarbete.

Nicklas Rudberg
Bildningsnämndens ordförande

Johnny Thorén
Förvaltningschef